

Sygn. akt III RC 131/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Anna Kwiecień-Motylewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 lutego 2023 roku

sprawy z powództwa małoletniego M. M. (1) reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową A. D.

przeciwko P. M.

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa alimenty płatne od P. M. na rzecz jego małoletniego syna M. M. (1), ur. (...) ustalone ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie III RC 135/19 z kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie do kwoty po 800 (osiemset) złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 8-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka A. D., poczynając od dnia 28 września 2022 roku,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
4. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 131/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 września 2022 roku powód M. M. (1) reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową A. D. wniósł o podwyższenie alimentów od pozwanego P. M. z kwoty 500 zł ustalonej ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie III RC 135/19 do kwoty 1500 zł, płatnych do dnia 8-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej, a także udzielenie zabezpieczenia poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania w czasie trwania postępowania alimentów w kwocie 1000 zł miesięcznie. A. D. podniosła w uzasadnieniu, iż małoletni ma obecnie 5 lat, uczęszcza do przedszkola, zamieszkuje z matką i pozostaje na jej utrzymaniu. Kwota dotychczasowych alimentów nie wystarcza na zaspokojenie podstawowych usprawiedliwionych potrzeb dziecka. Ojciec nie przekazuje dziecku żadnych dodatkowych kwot pieniędzy. Nie kupuje mu ubrań, zabawek czy prezentów okolicznościowych. Nie pomaga w wychowaniu małoletniego. Usprawiedliwione potrzeby małoletniego M. wynoszą: żywienia – 400 zł miesięcznie, (...) w przedszkolu - 30 zł miesięcznie, ubezpieczenie w przedszkolu – 35 zł rocznie, książki do przedszkola - 120 zł rocznie, obiady w przedszkolu - 220 zł miesięcznie w okresie wakacyjnym, leki - 50 zł miesięcznie, zajęcia w przedszkolu - 100 zł rocznie, składka w przedszkolu - 60 zł rocznie, wycieczka z przedszkola – 200 zł rocznie, wyjście do kina z przedszkola – 15 zł rocznie, kosmetyki i środki czystości – 200 zł miesięcznie, ubrania - 300 zł miesięcznie, wyjazd na wakacje i ferie - 200 zł rocznie, wyjścia do pizzerii, na lody i inne – 200 zł miesięcznie, zabawki

i książeczki – 100 zł miesięcznie, fryzjer - 30 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa podniosła, że ponosi również koszty utrzymania domu i siebie w następującej wysokości: najem i czynsz - 950 zł miesięcznie, prąd – 210 zł/2 miesiące, gaz - 100 zł miesięcznie, woda - 72 zł na pół roku, wyżywienie 400 zł miesięcznie, paliwo do samochodu - 300 zł miesięcznie, fryzjer - 50 zł miesięcznie, odzież i obuwie – 200 zł miesięcznie, leki - 100 zł /2 miesiące, telewizja kablowa - 35 zł miesięcznie, internet - 30 zł miesięcznie, telefon – 52,45 zł miesięcznie. Ponadto A. D. podniosła, że na jej utrzymaniu pozostaje również drugie małoletnie dziecko - syn E.. Przedstawicielka planuje zapisać syna M. na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, piłki nożnej i rytmikę. Matka dziecka obecnie nie pracuje. Utrzymuje się wyłącznie z zasiłku z MOPS w kwocie 351 zł miesięcznie. Nadto otrzymuje świadczenie 500 plus na dzieci oraz zasiłek rodzinny w kwocie 240 zł na obu synów. Nie może podjąć pracy zarobkowej z uwagi na samotne wychowywanie synów. Odnośnie sytuacji finansowej pozwanego podniosła, iż pracuje on w firmie (...) w Ł. z dochodami 4000 zł miesięcznie. Dodatkowo uzyskuje dochody z prowadzonej działalności rolniczej. Posiada bowiem ziemię rolną o powierzchni około 4 ha położoną w C. oraz ciągnik i inne maszyny rolnicze. Obrabia osobiście posiadaną ziemię rolną. Otrzymuje dopłatę i dotację z (...) oraz dochód ze sprzedaży plonów rolnych, w tym zboża. Ponadto pozwany jest właścicielem nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym o powierzchni około 200 m². Pozwany zajmuje tylko jedno piętro budynku wraz z matką. Pozostała część budynku jest nieużytkowana przez pozwanego. Pozwany ma możliwość wynajęcia tej części budynku i pozyskiwania dodatkowego dochodu. (pозew k. – 2-6)

Postanowieniem z dnia 26 września 2022 roku Sąd zabezpieczył powództwo przez zobowiązanie pozwanego do uiszczania w czasie trwania postępowania kwoty 750 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz małoletniego powoda. (postanowienie – k. 110)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podniósł, iż jego sytuacja życiowa i majątkowa uległa pogorszeniu od momentu ostatniego orzeczenia o alimentach. W chwili obecnej, na skutek zwolnień grupowych, pozostaje bez pracy, stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 30 września 2022 r. Pozwany zamierza zarejestrować się w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Jest w trakcie poszukiwania pracy. Przed utratą pracy uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 2700 - 3000 zł netto miesięcznie. Pozwany nie prowadzi gospodarstwa rolnego, należąca do pozwanego ziemia rolna jest przedmiotem umowy dzierżawy zawartej na okres do końca 2025 r., czynsz dzierżawny wynosi 500 zł za hektar rocznie, czyli niespełna 2000 zł rocznie. Pozwany podniósł, że nieużytkowana część domu jest niewykończona i w związku z powyższym nie nadaje się do użytku i do wynajęcia, a pozwany nie dysponuje środkami finansowymi pozwalającymi na wykończenie nieruchomości. P. M. posiada także starszą córkę K. M., na którą płaci alimenty w kwocie 350 zł miesięcznie na podstawie ugody sądowej zawartej 12 stycznia 2010 r. przed Sądem Rejonowym w Wieluniu w sprawie IIIRC 384/09. Na koszty utrzymania pozwanego składają się: wyżywienie 500 złotych, prąd 250 zł, śmieci 50 zł, gaz 100 zł, woda/ścieki 120 zł, internet i telefon 100 zł, opał 24000 zł rocznie, leki 250 zł, chemia i środki czystości 200 zł, odzież i obuwie 300 zł, paliwo i dojazdy do pracy 500 zł, rata kredytu 300 zł. Pozwany zastrzegł, że w jego ocenie koszty utrzymania powoda wskazane w pozwie są zawyżone. Przedstawicielka ustawowa próbuje przerzucić na pozwanego całość kosztów utrzymania ich wspólnego dziecka. A. D. jest osobą zdrową, w przeszłości pracowała na stanowisku sprzedawcy, a w chwili obecnej ma możliwość podjęcia pracy, choćby w niepełnym wymiarze godzin. Powód chodzi bowiem do przedszkola i nie wymaga całodobowej opieki ze strony matki, zaś jej starszy syn ma już 14 lat. Podniesiono, że matka małoletniego pracuje dorywczo przy sprzątanii klatek schodowych i uzyskuje dochód średnio 200-300 zł miesięcznie. W toku poprzedniego postępowania matka powoda wskazywała na koszt utrzymania dziecka na poziomie około 1400 zł miesięcznie plus koszty związane z wakacjami, urodzinami, zapewnieniem dziecku rozrywki, a zatem koszty tożsame z aktualnymi. Również dochody pozwanego w tamtym okresie czasu pozostawały zbliżone do uzyskiwanych przed utratą pracy. (odpowiedź na pozew – k. 118-121)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2023 roku strona powodowa poparła powództwo. Pozwany nie uznał powództwa. (e-protokół rozprawy – k. 222-223)

Strony pozostały przy swoich stanowiskach do chwili zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. (1) urodzony (...), jest pozamałżeńskim dzieckiem A. D. oraz P. M.. Rodzice małoletniego nie mieszkają razem.

(okoliczność bezsporna)

Ostatnio alimenty od pozwanego P. M. na rzecz powoda zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie IIIRC 135/19 na kwotę 500 zł miesięcznie, płatne do rąk matki dziecka.

(dowód: wyrok w sprawie IIIRC 135/19 – k. 121 załączonych akt Sądu Rejonowego w Łowiczu o sygnaturze IIIRC 135/19)

Małoletni M. M. (1) miał wówczas niespełna 3 lata. Mieszkał z matką i starszym przyrodnim bratem w wynajętym mieszkaniu. Rozpoczął edukację przedszkolną. Co drugi miesiąc zapadał na infekcje, przeziębiał się. Wyżywienie w przedszkolu opłacał małoletniemu MOPS. Usprawiedliwione koszty utrzymania powoda wynosiły ok. 1000 zł. Na tę kwotę składały się: wyżywienie, pieluchy, odzież, obuwie, zabawki, książeczki, środki czystości, koszty związane z utrzymaniem domu, leki.

(dowód: dokumenty z załączonych akt Sądu Rejonowego w Łowiczu o sygnaturze IIIRC 135/19)

A. D. miała wówczas 35 lat. Mieszkała w wynajętym mieszkaniu z powodem i starszym synem z poprzedniego związku - (...). Ponosiła koszty wynajmu - 850 złotych i opłaty za media. Starła się o mieszkanie komunalne. Nie pracowała. Z rozpoczęciem pracy czekała, aż małoletni pójdzie do przedszkola. Była zarejestrowana w PUP jako osoba bezrobotna. Utrzymywała się ze świadczenia 500 plus na synów, zasiłku rodzinnego na dwoje dzieci w wysokości 219 zł i okresowego zasiłku z MOPS.

(dowód: dokumenty z załączonych akt Sądu Rejonowego w Łowiczu o sygnaturze IIIRC 135/19)

P. M. miał 45 lat. Był zatrudniony w firmie (...) w Ł.. Zarabiał średnio 2269,64 zł netto. Posiadał gospodarstwo rolne, które oddał w dzierżawę. Mieszkał z matką, z którą prowadził wspólne gospodarstwo domowe. Poza powodem miał na utrzymaniu starszą córkę, na którą płacił alimenty w kwocie 350 zł. Utrzymywał rzadkie kontakty z powodem.

(dowód: dokumenty z załączonych akt Sądu Rejonowego w Łowiczu o sygnaturze IIIRC 135/19)

Małoletni M. M. (1) ma 6 lat. Nadal zamieszkuje z matką i starszym przyrodnim bratem w wynajętym mieszkaniu. Chodzi do przedszkola, ma refundowane obiady w przedszkolu. Nie choruje, nie potrzebuje stałej opieki medycznej. Koszty jego utrzymania zostały oszacowane w pozwie następująco: wyżywienie – 400 zł miesięcznie, (...) w przedszkolu - 30 zł miesięcznie, ubezpieczenie w przedszkolu – 35 zł rocznie, książki do przedszkola - 120 zł rocznie, obiady w przedszkolu - 220 zł miesięcznie w okresie wakacyjnym, leki - 50 zł miesięcznie, zajęcia w przedszkolu - 100 zł rocznie, składka w przedszkolu - 60 zł rocznie, wycieczka z przedszkola – 200 zł rocznie, wyjście do kina z przedszkola – 15 zł rocznie, kosmetyki i środki czystości – 200 zł miesięcznie, ubrania - 300 zł miesięcznie, wyjazd na wakacje i ferie - 200 zł rocznie, wyjścia do pizzerii, na lody i inne – 200 zł miesięcznie, zabawki i książeczki – 100 zł miesięcznie, fryzjer - 30 zł miesięcznie, tj. łącznie ok. 1400 zł. Na koszty utrzymania powoda składają się ponadto koszty mieszkaniowe oszacowane na ok. 400 zł (na jednego domownika), w tym czynsz i najem, prąd, gaz, woda, TV kablowa, internet.

(dowód: zaświadczenie – k. 9, zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 28.02.2023 r. czas 00:04:43 – k. 226-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 09.01.2023 r. czas 00:02:54 i 00:41:38 – k. 222-223)

A. D. ma lat 39. Nadal jest bezrobotna. Podejmuje zajęcia dorywcze - sprząta klatkę schodową, z tego tytułu zarabia 280 złotych w skali miesiąca. W przeszłości pracowała jako kasjer-sprzedawca w R. w Ł.. Poza małoletnim powodem posiada na utrzymaniu 14-letniego syna E. (z małżeństwa). Mieszka razem z małoletnimi synami w wynajętym

mieszkańiu. Otrzymuje świadczenie 500+ na dwoje dzieci, zasiłek rodzinny na dwoje dzieci w wysokości 248 złotych, zasiłek okresowy z MOPS w kwocie 351 złotych miesięcznie i zasiłek celowy z MOPS w kwocie 400 złotych co drugi miesiąc, a także alimenty na starszego syna w kwocie 700 złotych. Dzieci mają refundowane obiady w szkole/przedszkolu. Ponosi koszty utrzymania domu i siebie w następującej wysokości: najem i czynsz - 950 zł miesięcznie, prąd - 210 zł/2 miesiące, gaz - 100 zł miesięcznie, woda - 72 zł na pół roku, wyżywienie 400 zł miesięcznie, paliwo do samochodu - 300 zł miesięcznie, fryzjer - 50 zł miesięcznie, odzież i obuwie - 200 zł miesięcznie, leki - 100 zł /2 miesiące, telewizja kablowa - 35 zł miesięcznie, internet - 30 zł miesięcznie, telefon - 52,45 zł miesięcznie. Wobec przedstawicielki ustawowej prowadzona egzekucja komornicza zaciągniętego w przeszłości długu.

(dowód: umowa najmu - k. 10-12, faktura Vat - k. 13, 16, 19, 22 26, 33, 37-45, rozliczenie - k. 14, 17, 23,34, potwierdzeni zlecenia płatniczego - k. 15, 18, 21, 24, 25, 28,30, 32, 45 36, 47-48, 66, 68, 73, 78, 79, 81, 82, 84, 92-94, 96 pismo (...) k. 69, 85-89 polisa - k. 70-72, 80, zaświadczenie - k. 99, zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 28.02.2023 r. czas 00:04:43 - k. 226-v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 09.01.2023 r. czas 00:02:54 i 00:41:38 - k. 222-223)

P. M. ma lat 48. Od 17 października 2022 r. zatrudniony jest w firmie (...) i zarabia 3600 złotych brutto, netto - 2780 złotych. Do 30 września 2022 r. był zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. w Ł. i uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 2700 - 3000 zł netto miesięcznie. Jego dochód za rok 2021 wyniósł 41752,58 zł. Na skutek zwolnień grupowych, pozwany pozostawał bez pracy przez miesiąc. Oprócz powoda posiada jeszcze małoletnią córkę K. M. w wieku 14 lat, wobec której jest zobowiązany alimentacyjnie na kwotę 350 złotych na podstawie ugody sądowej zawartej 12 stycznia 2010 r. przed Sądem Rejonowym w Wieluniu w sprawie IIIRC 384/09. Pozwany leczy się u ortopedy, ma problemy z kręgosłupem, miał zabieg na kolano. Cierpi na mononeuropatie kończyny górnej, choroby tkanek miękkich i chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych. Leczy się też dermatologicznie. Zażywa leki na nadciśnienie i leki przeciwbólowe zalecone przez ortopedę. Jest zdolny do pracy. Zamieszkuje w Ł. wraz z matką w domu będącym współwłasnością jego i jego matki. Pozwany jest właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 3,90 ha, przeliczeniowych 4,955 ha, które jest w całości w dzierżawie na okres do końca 2025 r., czynsz dzierżawny wynosi 500 zł za hektar rocznie (ok. 2000 zł rocznie). Pobiera dopłaty z (...) w wysokości ok. 3000 złotych rocznie. Przeciętny dochód z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym z 1 ha przeliczeniowego w 2021 r. wynosił 3288 zł, w roku 2020 - 3819 zł. Pozwany posiada samochód m-ki S. (...) o wartości ok. 1500 złotych i samochód m-ki O. (...) zakupiony za 8000 złotych. Spłaca pożyczkę w wysokości ok. 300 złotych miesięcznie. Utrzymuje nieregularne kontakty z powodem. Nie pomaga w opiece nad nim. Sporadycznie kupuje dla dziecka odzież (buty, kurtkę, skarpety, bluzę dresową). Kilka lat temu zabrał syna do ZOO. Na koszty utrzymania pozwanego składają się: wyżywienie 500 złotych, prąd 250 zł, śmieci 50 zł, gaz 100 zł, woda/ścieki 120 zł, internet i telefon 100 zł, opał 24000 zł rocznie, leki 250 zł, chemia i środki czystości 200 zł, odzież i obuwie 300 zł, paliwo i dojazdy do pracy 500 zł, rata kredytu 300 zł. Matka pozwanego partycypuje w kosztach zakupu opału na zimę.

(dowód: świadectwo pracy - k. 122-123, zaświadczenie - k. 124, faktura Vat - k. 132-144 , 146-159, recepta - k. 159, karta informacyjna - k. 160, historia zdrowia - k. 161,162, kopia dokumentów ze sprawie IIIRC 384/09 - k. 163-163, umowa dzierżawy - k. 165, 208, umowa pożyczki - k. 166-174, PIT -37 - k. 176-178, PIT/O - k. 179-182 , decyzja - k. 204-207, 217 -221, lista płac - k. 209-211, pokwitowanie - k. 212-213 , zaświadczenie - k. 214, akt notarialny - k. 215, umowa o pracę - k. 216 , zeznania pozwanego e-protokół rozprawy z dnia 28.02.2023r. czas 00:07:21 - k. 226v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 09.01.2023 r. czas 00:24:04 - k. 223, historia rachunku bankowego - k. 230 i k. nienumerowane)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Materiał dowodowy obejmujący również dokumenty zgromadzone w sprawie prowadzonej pod sygnaturą IIIRC 135/19, należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych.

Sąd nie oparł się na złożonych do sprawy paragonach, albowiem nie są one rachunkami imiennymi wystawionymi na powoda i nie stanowią one dowodu zakupu określonej usługi czy rzeczy dla niego.

Zdaniem Sądu zeznania przedstawicielki ustawowej powoda i pozwanego w przeważającej mierze były wiarygodne. Sąd częściowo uznał zeznania A. D. za niewiarygodne, a tym samym nie czynił na nich w tym zakresie ustaleń faktycznych. Sąd uznał za sprzeczne z doświadczeniem życiowym wysokość kosztów związanych z utrzymaniem powoda podanych przez A. D.. Zawyżone zostały koszty wyżywienia powoda, który spożywa posiłki w przedszkolu (refundowane przez opiekę społeczną), a pomimo powyższego matka określa jego koszty wyżywienia aż na kwotę 400 zł miesięcznie. Zawyżone zostały również koszty zakupu kosmetyków i środków czystości dla 6-latka oszacowane na 200 zł miesięcznie. Sąd uznał, że usprawiedliwione koszty utrzymania 6-letniego powoda wynoszą około 1600 zł miesięcznie. Określając koszty utrzymania dziecka Sąd miał na względzie zasadę doświadczenia życiowego, które pozwalają na określenie kosztów codziennego życia i zaspokajania takich potrzeb jak leczenie, wyżywienie, ubranie, środki czystości i kosmetyki, koszty edukacji, wypoczynku oraz rozrywki.

Odnosząc się do kosztów wypoczynku małoletniego, wakacji, rozrywki, wycieczek z przedszkola Sąd uznał, że koszty te uznać należy na usprawiedliwione. Niemniej jednak winny być one uzgadniane pomiędzy rodzicami dziecka i dostosowane do ich możliwości zarobkowych i stopy życiowej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w części, dlatego też Sąd podwyższył alimenty płatne od pozwanego P. M. na rzecz jego małoletniego syna M. M. (1) z kwoty 500 zł do kwoty 800 zł miesięcznie, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

W myśl art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć natomiast należy zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

Zakres potrzeb dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców, ustanawia przepis art. 96 k.r.o. W związku z powyższym, rodzice zobowiązani są zapewnić dzieciom, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, zaspokojenie potrzeb w zakresie wyżywienia, odzieży, środków higieny oraz leczenia. Należy podkreślić, iż rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Sąd podziela pogląd, który wyraził Sąd Najwyższy, iż różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty postanowienia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związanych z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji itp., co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia tych wydatków (por. postanowienie SN z 1.06.1965 r., I CZ 135/64, LEX 5811). W literaturze również podkreśla się, iż z biegiem lat, a zwłaszcza wskutek dorastania dziecka zwiększają się jego potrzeby i tym samym osoby zobowiązane do jego alimentacji powinny zwiększyć swój wysiłek dla zaspokojenia tych potrzeb (T. Smyczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 277).

Przechodząc do oceny zgłoszonego w rozpoznawanej sprawie żądania w pierwszej kolejności należy wskazać, iż wysokość alimentów od P. M. na rzecz jego małoletniego syna M. M. (1) w dotychczasowej wysokości została ustalona wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 19 grudnia 2019 w sprawie IIIRC 135/19 na kwotę 500 zł.

Dla oceny zasadności zgłoszonego w sprawie roszczenia należało zatem ustalić, czy od daty wyroku w sprawie IIIRC 135/19 nastąpiła taka zmiana stosunków, która pozwalałaby na zmianę obowiązku alimentacyjnego P. M. wobec jego małoletniego syna M. M. (1).

W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę w okresie będącym przedmiotem zainteresowania nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadnia jedynie częściowe uwzględnienie powództwa, bowiem koszty utrzymania małoletniego powoda niewątpliwie wzrosły, choćby z uwagi na inflację i rosnące ceny artykułów. Małoletni M. jest przedszkolakiem (podobnie jak w 2019 r.), niemniej jednak jest 3 lata starszy w stosunku do daty ostatniego orzeczenia o alimentach.

Nie budzi żadnych wątpliwości teza Sądu, iż wraz z wiekiem dziecka rosną jego usprawiedliwione potrzeby, które obejmują już nie tylko potrzeby bytowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży, kształceniem i zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, zapewnieniem opieki zdrowotnej, ale także potrzeby kulturalne i wychowawcze mające zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka. Zaznaczyć należy, iż powinnością rodziców jest zaspokajanie potrzeb dzieci. Wszystko powyższe skutkowało uznaniem przez Sąd, iż powództwo jest częściowo zasadne.

Matka małoletniego wprawdzie dochodziła podwyższenia alimentów do kwoty 1500 zł miesięcznie, ale zdaniem Sądu kwota ta nie została przez przedstawicielkę ustawową powoda dostatecznie uzasadniona. Matka powoda oszacowała koszty utrzymania dziecka na niemal 1800 zł wraz z kosztami mieszkaniowymi przypadającymi na jednego domownika, niemniej jednak pewną część kosztów utrzymania dziecka stanowią wydatki na rozrywkę, wypoczynek (wakacje/ferie). Po pierwsze tego typu wydatki nie są wydatkami koniecznymi. Po drugie wydatki te winny być ustalane pomiędzy rodzicami w zakresie zasadności ich ponoszenia i ich wymiary i dostosowane do możliwości finansowych rodziców i ich stopy życiowej. Przeszacowane zostały – zdaniem Sądu – także koszty wyżywienia, zakupu środków czystości i kosmetyków.

Trzeba także pamiętać, iż wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, ale także od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumie się nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Przechodząc do oceny możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego należy stwierdzić, że w okresie będącym przedmiotem zainteresowania po stronie pozwanego zaszły zmiany tego rodzaju, że jego wynagrodzenie wzrosło z kwoty 2269,64 zł netto zł do kwoty średnio 2780 złotych. W miejscu poprzedniego zatrudnienia w firmie (...) w Ł. uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 2700 - 3000 zł netto miesięcznie. Jest właścicielem gospodarstwa rolnego, które oddał w dzierżawę. Ponadto otrzymuje dotacje z (...) w wysokości ok. 3000 zł. Pozwany mieszka z matką, która częściowo partycypuje w kosztach utrzymania domu. Poza małoletnim M. ma na utrzymaniu 14-letnią córkę. Pozwany spłaca zaciągniętą pożyczkę, jednakże zaznaczyć należy, że konieczność spłaty zaciągniętych przez pozwanego zobowiązań kredytowych, czy pożyczek nie może mieć pierwszeństwa przed zaspokajaniem bieżących potrzeb dziecka. Pozwany jest osobą zdrową, zdolną do pracy.

Zdaniem Sądu, co należy wyraźnie podkreślić, pozwany jako osoba mająca na utrzymaniu dziecko, jest zobligowany do dokładania należytej staranności i wykorzystywania swoich możliwości do zapewnienia uprawnionemu do alimentów zaspokojenia w pełni jego usprawiedliwionych potrzeb. Pamiętać także należy, iż rodzice winni dzielić się z dzieckiem każdym, nawet najmniejszym dochodem. Żaden rodzic nie może uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że według niego będzie nadmiernie obciążony.

Pozwany podnosił, iż nie stać go na płacenie alimentów w wyższej wysokości. Jednak w ocenie Sądu posiada on takie możliwości zarobkowe, które pozwalają mu na wywiązywanie się z nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego syna. Pozwany osiąga dochód średnio 2700 zł, zatem po opłaceniu alimentów na powoda (800 zł) i córkę (350) zł pozostanie mu kwota 1500 zł na własne potrzeby. Zdaniem Sądu - przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich uprawnień, sił umysłowych i fizycznych - jest w stanie spełnić obowiązki alimentacyjny względem dziecka na poziomie wyższym o 300 zł niż dotychczas. Pozwany

jest właścicielem gospodarstwa rolnego, a ponadto otrzymuje dopłaty z (...). W ocenie Sądu możliwości zarobkowe pozwanego ocenić można wyżej aniżeli na 2700 zł. W poprzedniej pracy ((...) Sp. z o.o. w Ł.) pozwany zarabiał 3000 zł netto miesięcznie.

Sąd przy ustalaniu kwoty alimentów brał pod uwagę, iż pozwany utrzymuje rzadkie kontakty z dzieckiem, raz w tygodniu, a także że w niewielkim zakresie alimentuje syna rzeczowo, niekiedy tylko kupuje mu odzież. Cały ciężar opieki nad dzieckiem spoczywa na przedstawicielce ustawowej.

Sąd wziął pod uwagę, że obecna sytuacja finansowa przedstawicielki ustawowej jest gorsza aniżeli pozwanego. A. D. nie pracuje. Podobnie jak pozwany posiada na utrzymaniu drugie dziecko. Niemniej jednak sytuacja życiowa przedstawicielki ustawowej jest taka, że powinna ona podjąć pracę zarobkową. Małoletni powód 8 godzin dziennie spędza w przedszkolu, starszy syn ma już 14 lat, nic nie stoi zatem na przeszkodzie, by podjęła ona zatrudnienie.

Reasumując – mając na uwadze sytuację majątkową i zarobkową P. M. oraz osiągnięte przez niego stałe dochody przyjąć można, iż zasądzona kwota 800 zł na rzecz M. M. (1) przy uwzględnieniu obowiązku alimentacyjnego matki, wystarczy na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. W ocenie Sądu podwyższenie alimentów o kwotę 300 zł jest zasadne i pozwoli zaspokoić zwiększone koszty utrzymania dziecka w zakresie ochrony zdrowia, wyżywienia, ubrania, edukacji, środków czystości i kosmetyków, wypoczynku oraz rozrywki w wymiarze dostosowanym do wieku, potrzeb dziecka, ustalonym przez oboje rodziców.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, Sąd uznał, że zasadnym jest podwyższenie alimentów od pozwanego P. M. na rzecz jego syna M. M. (1) o 300 zł. Dlatego też Sąd podwyższył alimenty pozwanego ustalone na rzecz powoda wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie IIIRC 135/19 z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 800 zł, płatne z góry do dnia 8 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka, poczynając od dnia 28 września 2022 roku. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających podwyższenie alimentów z datą wsteczną.

Alimenty podwyższono poczynając od dnia 28 września 2022 roku, to jest od daty doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczął ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia – płacenia podwyższonych alimentów. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających podwyższenie alimentów z datą wsteczną.

W ocenie Sądu powyższe kwota ta jest adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb powoda, a jednocześnie nie przekraczają możliwości finansowych pozwanego.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., to jest nie obciążył pozwanego kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie, na mocy którego podwyższono alimenty. Rygor natychmiastowej wykonalności jest bowiem nadawany z urzędu bez żadnych ograniczeń w zakresie rat alimentacyjnych płatnych po dniu wniesienia powództwa do Sądu.